

Kimeneti követelmények: A tanuló megérti és feldolgozza a tudományos szövegeket, ismeri azok történeti háttérét és összefüggéseit. Képes a társadalomelméleti fogalmi készlet használatára, el tudja helyezni a szerzőket, elméleteket, fogalmakat, értelmezni tudja viszonyaikat és kapcsolataikat. Önállóan megtalálja a feldolgozott szövegek kapcsolódásait a történeti, társadalmi állapotokhoz és korszakokhoz. Eligazodik a társadalomtudományi megközelítések sajátosságai között, különbséget tud tenni a tudományos és nem tudományos érvek között.

A rövid *előadások* (heti 1 óra) az érintett problémák és elméleti reflexiók kontextusát ismertetik, háttérinformációkkal nyújtanak segítséget az elméletek, művek, problémák értelmezéséhez.

A szemináriumokon az oktató segítségével értelmezik a foglalkozáshoz tartozó szövegeket. A szemináriumok tematikai rendje kötött. A szemináriumvezető oktatók a témákhoz tartozó szövegek tekintetében relatív szabadsággal rendelkeznek. A tanulók a megjelölt problémákról a kiválasztott szövegek segítségével képesek érveket megfogalmazni.

A *szemináriumok* a szövegek komplex értelmezését segítik a tanulók aktív bevonását biztosító oktatási módszerek segítségével.

Az előadások témái:

A kurzus tematikus, a társadalomelmélet néhány jelentős kérdésére koncentrálna, elsősorban azokra, amelyek a jogászképzés kimeneti követelményei számára is fontosak, tekintettel van a Jogsociológia és Jogbölcselet tárgyak igényeire.

1. *A társadalom tudományos megközelítései, a társadalomelmélet jellegzetessége, kérdéskörei*
2. *A társadalmi szerződés elméletei* (Hobbes, Locke, Rousseau)
3. *Szabadság és hatalom* (Machiavelli, Constant, Burke, Mill, Montesquieu)
4. *Egyén és közösség 1.* (Smith, Mandeville, Hume, Tönnies)
5. *Rendszer, struktúra, társadalom* (Durkheim, Merton, Parsons, Althusser)
6. *Kapitalizmus és kapitalizmuskritikák* (Marx, Weber, Frankfurti iskola)
7. *Társadalmi változás* (Spencer, evolucionizmus)
8. *Egyén és közösség 2.* (Freud, Riesman, Mead, Goffman)
9. *Hatalom, norma* (Gramsci, Wright-Mills, Bourdieu, Foucault)
10. *Kultúra, civilizáció, társadalmi emlékezet* (Williams, Elias, Hall, Assmann)
11. *Egyenlőtlenség, kizsákmányolás* (Marx, Bourdieu, Butler, Fanon)
12. *Posztmodern és globális* (Jameson, Debord, Baudrillard)
13. *Világrendszerek, régiók, történelem* (Szűcs, Sassen, Wallerstein, Toynbee, Huntington)

Számonkérés: Szóbeli vizsga

Tananyag: előadások, a tanszék által összeállított kommentált szöveggyűjtemény

A szöveggyűjtemény struktúrája a következő:

- Rövid ismertetés a szerzőről és koráról
- Ismertetés a műről és jelentőségéről
- Részletek a műből
- Értelmező kérdések

A felkészülést és a szemináriumi munkát segítő *másodlagos irodalom* (az egyes témákhoz tartozó másodlagos irodalom a témák leírásánál található):

Fleck Zoltán: Szociológia jogászoknak, Napvilág Kiadó, 1998

Némedi Dénes: Klasszikus szociológia, Napvilág, Kiadó,

Némedi Dénes: Modern Szociológiai paradigmák, Napvilág Kiadó,

Felkai, Némedi, Somlai (szerk.): Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig, Új Mandátum, 2005

Felkai, Némedi, Somlai (szerk.): Szociológiai irányzatok a XX. században, Új Mandátum, 2005